

CHUYÊN ĐỀ: GÓC

Họ tên: ..... Lớp: 6B1/6B2 ..... Ngày: .... / ... / 20....

BÀI 3. TIA PHÂN GIÁC CỦA GÓC

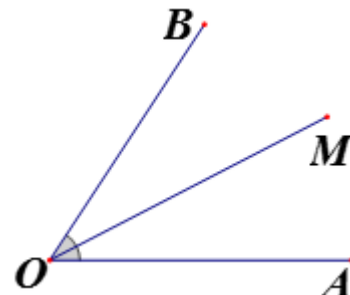
I. Tóm tắt lý thuyết

1. Định nghĩa: Tia phân giác của một góc là tia nằm giữa hai cạnh của góc và tạo với hai cạnh ấy hai góc bằng nhau

2. Tính chất: Nếu tia OM là tia phân giác của góc AOB thì

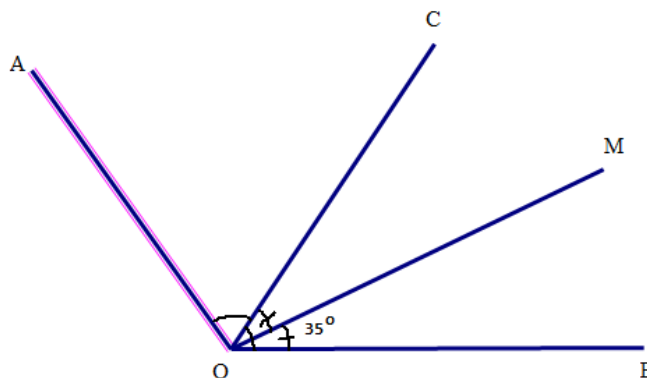
$$AOM = MOB = \frac{AOB}{2}$$

3. Chú ý: Đường thẳng chứa tia phân giác của một góc gọi là đường phân giác của góc đó. Mỗi góc chỉ có một đường phân giác.

II. Bài tập

Bài 1: Cho góc AOB và tia phân giác OC của góc đó. Vẽ tia phân giác OM của góc BOC. Cho biết $BOM = 35^\circ$, tính số đo của góc AOM.

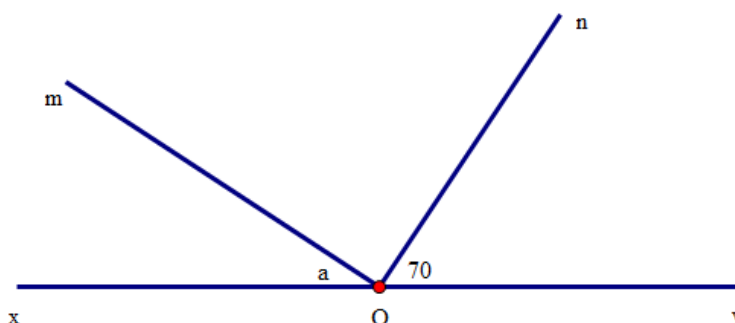
Ta có:

$$BOC = 2BOM = 2.35^\circ = 70^\circ \text{ (Vì OM là phân giác của BOC)}$$

$$AOB = 2BOC = 2.70^\circ = 140^\circ \text{ (Vì OC là phân giác của AOB)}$$

$$\text{Vậy } AOB = 140^\circ$$

Bài 2: Cho góc bẹt xOy. Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ xy vẽ các tia Om, On sao cho $xOm = a^\circ$ ($a < 180$) và $yOn = 70^\circ$. Tìm giá trị của a để tia On là tia phân giác của góc yOm.

Để On là phân giác của yOm thì $mOn = yOn = 70^\circ$

Ta có:

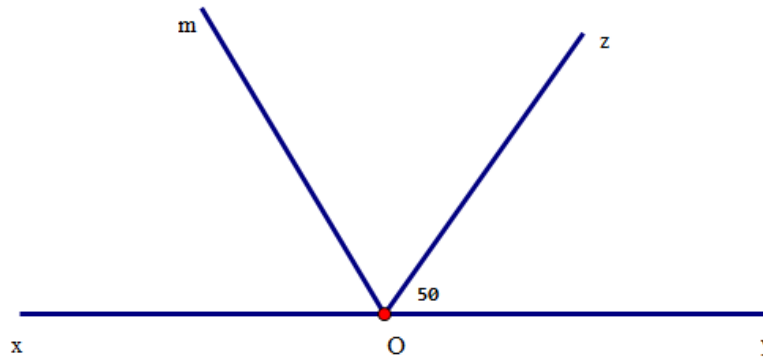
xOy là góc bẹt

$$\Rightarrow xOy = 180^\circ \Rightarrow xOm + mOn + nOy = 180^\circ$$

$$\Rightarrow a + 70^\circ + 70^\circ = 180^\circ \Rightarrow a = 40^\circ$$

Vậy $a = 40^\circ$ thỏa mãn đề bài

Bài 3: Cho góc bẹt xOy . Vẽ tia Oz sao cho $yOz = 50^\circ$. Vẽ tia phân giác Om của góc xOz . Tính số đo của góc yOm .

Ta có:

xOy là góc bẹt

$$\Rightarrow xOy = 180^\circ \Rightarrow xOz + yOz = 180^\circ$$

$$\Rightarrow xOz + 50^\circ = 180^\circ$$

$$\Rightarrow xOz = 130^\circ$$

Lại có:

Om là phân giác của xOz

$$\Rightarrow xOm = zOm = \frac{1}{2} xOz = \frac{1}{2} \cdot 130^\circ = 65^\circ$$

$$\Rightarrow yOm = yOz + zOm = 50^\circ + 65^\circ = 115^\circ$$

Vậy $yOm = 115^\circ$

Bài 4: Cho hai góc kề bù AOB và BOC . Vẽ tia phân giác OM của góc AOB . Biết số đo của góc MOC gấp 5 lần số đo của góc AOM . Tính số đo của góc BOC .

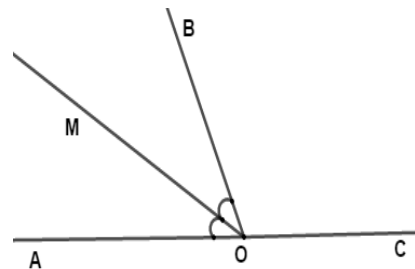
Ta có $AOM + MOC = 180^\circ$ (hai góc kề bù)

Mà $MOC = 5AOM$ nên $AOM = 180^\circ : 6 = 30^\circ$.

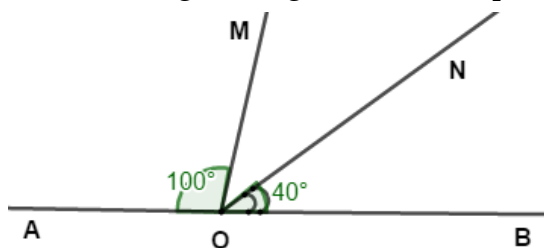
Tia OM là tia phân giác góc AOB

nên $AOB = 30^\circ \cdot 2 = 60^\circ$.

Hai góc AOB và BOC kề bù nên $BOC = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$

Bài 5: Cho góc bẹt AOB. Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ AB vẽ các tia OM và ON sao cho $\angle AOM = 100^\circ$; $\angle BON = 40^\circ$. Chứng tỏ rằng tia ON là tia phân giác của góc BOM.

Ta có:

$$\angle AOM + \angle BOM = \angle AOB \Rightarrow \angle BOM = 180^\circ - 100^\circ = 80^\circ$$

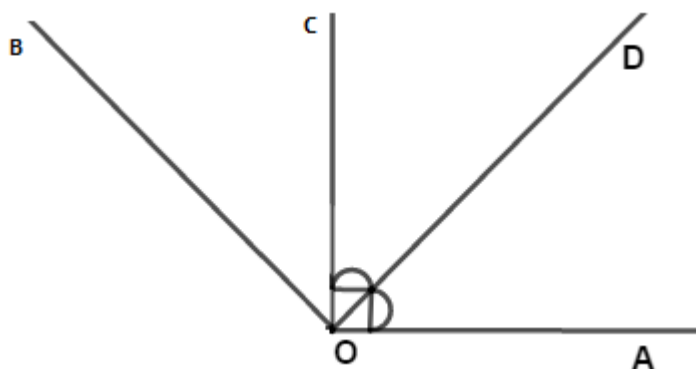
Vì OM và ON nằm cùng một nửa mặt phẳng bờ AB, mà $\angle BOM > \angle BON \Rightarrow ON$ nằm giữa OB và OM

$$\Rightarrow \angle BON + \angle MON = \angle BOM \Rightarrow \angle MON = 80^\circ - 40^\circ = 40^\circ$$

Vậy $\angle BON = \angle MON$, dẫn tới tia ON là tia phân giác của $\angle BOM$.

Bài 6: Cho góc AOB có số đo là 135° . Vẽ tia OC ở trong góc đó sao cho góc AOC là góc vuông. Vẽ tia OD là tia phân giác của góc AOC. Chứng tỏ rằng

- Góc BOD là góc vuông.
- Tia OC là tia phân giác của góc BOD.

a.

Vì OD là phân giác của AOC nên $\angle AOD = \frac{1}{2} \angle AOC = \frac{1}{2} \cdot 90^\circ = 45^\circ$

Vì OC nằm trong AOB mà OD lại là phân giác của AOC nên OD nằm giữa OA và OB

Do đó $\angle AOD + \angle BOD = \angle AOB$. Suy ra $\angle BOD = 135^\circ - 45^\circ = 90^\circ$.

b.

Vì OC nằm trong AOB nên:

$$\angle AOC + \angle BOC = \angle AOB \Rightarrow \angle BOC = 135^\circ - 90^\circ = 45^\circ$$

Trên nửa mặt phẳng bờ chứa tia OB có $\angle BOC < \angle BOD (45^\circ < 90^\circ)$

$\Rightarrow OC$ nằm giữa OB và OD . (1)

Do đó: $BOC + COD = BOD \Rightarrow COD = 90^\circ - 45^\circ = 45^\circ$.

Vậy $BOC = COD = 45^\circ$ (2)

Từ (1);(2) suy ra tia OC là tia phân giác của góc BOD

Bài 7: Cho hai góc kề AOM và BOM , mỗi góc có số đo là 95° . Hỏi tia OM có phải là tia phân giác của góc AOB không? Vì sao?

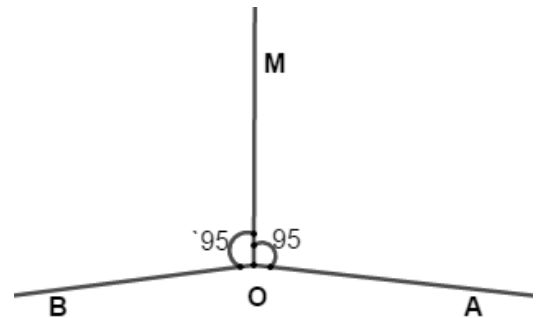
Nếu tia OM nằm giữa hai tia OA và OB thì

$$AOM + BOM = AOB$$

Hay $AOB = 95^\circ + 95^\circ = 190^\circ > 180^\circ$ (vô lý)

Vậy tia OM không nằm giữa hai tia OA và OB .

Do đó tia OM không phải là tia phân giác của góc AOB .

III. Bài tập bổ sung

Bài 1: Cho góc bẹt xOy . Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ xy vẽ các tia Oa, Ob, Oc sao cho tia Oa là tia phân giác của góc xOb ; tia Ob là tia phân giác của góc xOc và tia Oc là tia phân giác của góc yOb . Tính số đo của góc xOa

Bài 2: Cho góc AOB có số đo 100° . Vẽ tia phân giác OM của nó. Vẽ tia ON nằm giữa hai tia OA và OB sao cho $BON = 75^\circ$. Chứng tỏ rằng tia ON là tia phân giác của góc AOM .

IV. Bài tập về nhà

Bài 1: Trên nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox vẽ các tia Oy, Oz sao cho $xOz = 100^\circ$; $xOy = 30^\circ$.

Vẽ tia Ot ở trong góc yOz sao cho $yOt = 20^\circ$.

a) Tia Ot có phải là tia phân giác của góc yOz không? Vì sao?

b) Giải thích vì sao tia Ot là tia phân giác của góc xOz ?

Bài 2: Cho tia Ot nằm giữa hai tia Ox và Oy sao cho $xOt = \frac{1}{2}xOy$. Chứng tỏ rằng tia Ot là tia phân giác của góc xOy .

Bài 3: Cho góc AOB có số đo là 120° . Vẽ tia OC ở trong góc đó sao cho $AOC = 50^\circ$. Vẽ tia phân giác OM của góc BOC . Tính số đo của góc AOM .

Bài 4: Cho góc bẹt xOy . Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ xy vẽ các tia Oc, Od sao cho $xOc = yOd = 120^\circ$. Kể tên các tia phân giác của các góc có trong hình.